

การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของนักศึกษาปีที่ 1
หลักสูตรนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

AN ANALYSIS OF PROBLEMS AND OBSTACLES TO LEARNING OF FRESHMEN YEAR
OF LAW SCHOOL OF YALA RAJABHAT UNIVERSITY

เอกฉัตร วิทยอภิบาลกุล¹ ฐานนท์ มณีนิล² ชลธิชา สุรัตน์สัญญา^{2*}

คณิศ รัตน์วิไล² วาณิช ทองเกต² สิริพัฒน์ รันดาเว² และ พล บุษษะ²

Akachat Vitaya - Apibalkul¹, Thanon Maneenil^{2*}, Chonthicha Surattanasanya²,
Khanate Ratanawilai², Wanich Thongkate², Siripat Rundaway² and Pol Bussa²

Poster

623

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของนักศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 หลักสูตรนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ความสามารถของตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของนักศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 หลักสูตรนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 113 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป 2) แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถของตนเอง 3) แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 4) แบบสอบถามปัญหาและอุปสรรคในการเรียน แบบมาตราของลิเคิร์ต (Likert Scale) จำนวน 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t-test และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) นักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรนิติศาสตร์มีการรับรู้ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23) และ 2) ลักษณะส่วนบุคคล การรับรู้ความสามารถของตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคในการเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : ปัญหาและอุปสรรค, การเรียน, นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์

Abstract

The objective of this article is to present the result of the study problems and obstacles to learning of freshmen year 2016 of law school of Yala Rajabhat University and to study relationship between self-efficacy, achievement motivation and problems and obstacles to learning of freshmen year 2016 of law school of Yala Rajabhat University. The sample in this research consisted of 113 people from simple random sampling. The tools of this research is 1) Questionnaires of general data. 2) Questionnaires of self-efficacy.

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, อาจารย์หลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

² อาจารย์หลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

* Corresponding author, E-mail: chonthicha.a@yru.ac.th

การประชุมวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ 1

“มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ : พลังปัญญาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” • “Wisdom Power For Sustainable Development”

3) Questionnaires of achievement motivation. 4) Questionnaires of problems and obstacles to learning. By likert scale. Analytical statistics were percentage, mean, standard deviation, t-test and pearson product mement correlation coefficient. The results were as follows: 1) Freshmen year 2016 of law school have high levels of self-efficacy. (Mean of 3.84) 2) Freshmen year 2016 of law school have high levels of achievement motivation. (Mean of 4.00) 3) Freshmen year 2016 of law school have moderate levels of problems and obstacles to learning. (Mean of 3.23) and 4) the self-efficacy, achievement motivation correlated with problems and obstacles with non-significantly statistical.

Keywords : Problems and Obstacles, Learning, Freshmen of Law School

Poster

624

1. บทนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาได้เปิดการสอนหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ภาคปกติ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 เป็นต้นมา โดยมีปณิธานและความมุ่งหมายที่จะผลิตบัณฑิตผู้มีความรู้ความสามารถทางกฎหมายออกไปช่วยเหลือประชาชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลายทั้งทางด้านวิชาชีพทางกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นผู้พิพากษา อัยการ ทนายความ หรือประกอบอาชีพในหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์กรมหาชน องค์กรเอกชน ซึ่งนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตจะได้รับความรู้และประสบการณ์จากคณาจารย์ผู้สอน ทั้งจากอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์พิเศษ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางกฎหมายทั้งจากส่วนกลางและภูมิภาค รวมถึงตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษาในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตนั้น นักศึกษาจะได้รับประสบการณ์เสริมทักษะซึ่งเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลักสูตรได้จัดให้แก่ศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันกีฬานิติศาสตร์เกมส์ การแข่งขันตอบปัญหาทางกฎหมายทั้งที่จัดขึ้นในจังหวัดยะลาและต่างจังหวัด การศึกษาดูงานหน่วยงานทางกฎหมายส่วนกลาง และการฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพนิติศาสตร์ นอกจากนี้หลักสูตรยังปลูกฝังให้นักศึกษาได้มีความสำนึกในการเป็นนักกฎหมายที่ดีและมีความประพฤติในกรอบจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ และมุ่งหวังที่จะให้นักศึกษาทุกคนที่ตั้งใจจะเรียนหลักสูตรนิติศาสตร์ สำเร็จออกไปเป็นนิติศาสตรบัณฑิตได้อย่างสมภาคภูมิ

ในปีการศึกษา 2559 ที่ผ่านมา หลักสูตรนิติศาสตร์ได้มีการรับนักศึกษาภาคปกติ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 160 คน โดยภาคเรียนที่ผ่านมาพบว่ามึนักศึกษาจำนวนหนึ่งได้ลาออกจากหลักสูตรนิติศาสตร์ ซึ่งนักศึกษาประสบปัญหาในการปรับตัวต่อระบบการศึกษาในระดับอุดมศึกษา รวมถึงความเข้มข้นของหลักสูตรที่ต้องผ่านมาตรฐานการประเมินจากองค์การวิชาชีพ ดังนั้นเพื่อเป็นการแสวงหาปัญหาและอุปสรรค รวมถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะผู้วิจัยจึงมุ่งประสงค์ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อให้ นักศึกษาได้ใช้ชีวิตและสามารถปรับตัวในรั้วมหาวิทยาลัย สภาพแวดล้อม เพื่อนร่วมชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอน และ คณาจารย์ ซึ่งประเด็นดังกล่าวข้างต้นอาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาทั้งสิ้น

ด้วยเหตุนี้ คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของนักศึกษา ปีที่ 1 หลักสูตรนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อจะได้เป็นข้อมูลสำหรับนำมาวิเคราะห์ปัญหา แก้ไขปรับปรุงและเป็นแนวทางในการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของนักศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 หลักสูตรนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- 2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ความสามารถของตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของนักศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 หลักสูตรนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

3. แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง

ณัชชามน แสวงสุข (2550: 11) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง ความคิดหรือความรู้สึกที่บุคคล ประเมินว่าตนเองมีความสามารถที่จะกระทำพฤติกรรมบางอย่างให้ประสบความสำเร็จได้หรือไม่ และตนเองมีความสามารถอยู่ในระดับใด อันจะส่งผลถึงการตัดสินใจเลือกที่จะทำหรือเลือกที่จะไม่ทำพฤติกรรมนั้น

Bandura (1986: 391) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง การที่บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนเองที่จะสามารถจัดการและดำเนินการกระทำพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ การรับรู้ความสามารถของตนเองนี้มีได้ขึ้นอยู่กับทักษะที่บุคคลมีอยู่ในขณะนั้นเท่านั้น หากแต่ยังขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของบุคคลว่าเขาสามารถทำอะไรได้ด้วยทักษะที่เขามีอยู่

Baldwin (1998 อ้างถึงใน สุพรรณณี คำนันท์, 2552: 58) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง ความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถในการกระทำพฤติกรรมเฉพาะอย่างเป็นความสามารถในการตัดสินใจหรือจัดการกับพฤติกรรมเกี่ยวกับความพยายาม ความอดทน ซึ่งความเชื่อนี้จะส่งผลในระยะยาว

จากความหมายข้างต้น พอสรุปได้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง การประเมินความสามารถของตนเอง เพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

สุรางค์ โค้วตระกูล (2548: 172) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบพฤติกรรมที่จะประสบผลสำเร็จตามมาตรฐานความเป็นเลิศที่ตนตั้งไว้ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะไม่ทำงานเพราะรางวัล แต่จะทำงานตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

เต็มศักดิ์ คทวนิช (2546: 153) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการที่จะพยายามทำกิจกรรมหนึ่งกิจกรรมใดที่ได้รับมอบหมายหรือรับผิดชอบอยู่ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ไม่ว่างานนั้นจะมีความยากลำบากหรือประสบปัญหาอุปสรรคมากน้อยเพียงใดก็ตาม

กฤษฎา สารทอง (2557: 59 - 60) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาหรือความต้องการของบุคคลที่อาศัยแรงจูงใจภายในจิตใจ ที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จโดยมีความต้องการทำงานให้เต็มที่และเป็นงานที่ท้าทายความสามารถ กล้าเผชิญความยากลำบาก ทำงานนั้นให้สำเร็จโดยการเปรียบเทียบกับมาตรฐาน ถ้าผลงานสูงกว่าเกณฑ์หรือเท่าเกณฑ์มาตรฐานถือว่าประสบความสำเร็จตามความคิดของบุคคลนั้นๆ

McClelland (1969 อ้างถึงใน กฤษฎา สารทอง, 2557: 58) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จถือว่าเป็นแรงจูงใจที่สำคัญของมนุษย์และมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของตนเอง

Atkinson (1966 อ้างถึงใน กฤษฎา สารทอง, 2557: 58) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงกระตุ้นที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้ตัวว่า การกระทำของตนต้องได้รับการประเมินผลจากตัวเองหรือบุคคลอื่น โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานอื่นที่ดีเยี่ยม ผลจากการประเมินอาจเป็นสิ่งที่พอใจ เมื่อกระทำจนสำเร็จหรือไม่พอใจเมื่อกระทำไม่สำเร็จ

จากความหมายดังกล่าว พอสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ด้วยความเพียร พยายาม มุ่งมั่นและตั้งใจ

3.3 กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 160 คน โดยใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 303) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 ที่ได้จัดทำตารางระบุจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะสุ่มเมื่อทราบจำนวนประชากร ตั้งแต่ 10 คนไปจนถึง 1 แสนคน ซึ่งเป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้มากที่สุดเพียงพอที่จะใช้เป็นตัวแทนของประชากร และได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้จำนวน 113 คน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คณะผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ เกรดเฉลี่ยโรงเรียนเก่า สถานภาพครอบครัว และรายได้ของครอบครัว เป็นข้อคำถามลักษณะตรวจสอบคำตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยคณะผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามของ วิลาวัณย์ ดาราฉาย (2554) ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความเชื่อของผู้เรียนว่ามีความสามารถในการเรียน และมั่นใจว่าจะกระทำพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนให้บรรลุเป้าหมายได้หรือไม่ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ เป็นข้อคำถามทางบวกทั้งหมด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา คณะผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามของ มยุณา พรหมสิทธิ์ (2550) ศึกษาบริบทของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ จำนวน 22 ข้อ เป็นข้อคำถามทางบวกทั้งหมด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเรียนโดยคณะผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามของ สุวภัทร แก้วกล้า (2554) และปรับให้สอดคล้องกับบริบทของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ เป็นข้อคำถามทางลบทั้งหมด

4.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของนักศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 หลักสูตรนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

5.1 จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของนักศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 หลักสูตรนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 หลักสูตรนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีปัญหาและอุปสรรคในการเรียนมากที่สุด คือข้อที่ 7 การชวนเพื่อนคุยในเวลาเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63) รองลงมาคือข้อที่ 11 การไม่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้เสร็จตามกำหนดเวลา (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61)

5.2 จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ความสามารถของตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของนักศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 พบว่า ลักษณะส่วนบุคคล การรับรู้ความสามารถของตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคในการเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3 จากการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์ประธานหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และตัวแทนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พบว่า

5.3.1 ประธานหลักสูตรนิติศาสตร์ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการเรียน สรุปได้ดังนี้
1) การเป็นหลักสูตรวิชาชีพจำเป็นต้องมีการดำเนินการต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่สภาวิชาชีพกำหนด เช่น การเชิญอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายจากส่วนกลางมาบรรยายแก่นักศึกษาเป็นเรื่องที่ยาก ด้วยเหตุผลเรื่องความไม่สงบ 2) ความพร้อมด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมนักศึกษาในหลักสูตร 3) นักศึกษามีปัญหาด้านการใช้ภาษาไทย ไม่เข้าใจภาษาไทยอย่างถ่องแท้ และ 4) การปรับตัวในรั้วมหาวิทยาลัยและรายวิชาเรียนในหลักสูตร

5.3.2 ตัวแทนอาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตร์ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการเรียน สรุปได้ดังนี้ 1) ขาดความสามารถในการปรับตัวในการเรียนระบบเลคเชอร์ (Lecture) 2) ขาดทักษะการท่องจำและการวิเคราะห์ และ 3) ไม่มีระเบียบวินัยในตนเอง ด้านการเข้าชั้นเรียน

5.3.3 ตัวแทนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรนิติศาสตร์ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการเรียน สรุปได้ดังนี้ 1) อาจารย์ผู้สอนบางท่านไม่สอนตามเนื้อหาในรายวิชา 2) อาจารย์ผู้สอนเข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา 3) มีกิจกรรมและวันหยุดตรงกับวันที่มีเรียนบ่อยครั้ง 4) สภาพห้องเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ 5) ไม่มีระบบการติวหรือพี่สอนน้อง และ 6) ขาดความรู้พื้นฐานในรายวิชา

6. อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของนักศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 หลักสูตรนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

6.1 นักศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 หลักสูตรนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีปัญหาและอุปสรรคในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23) อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาที่เข้าสอบเข้าศึกษาในสาขานิติศาสตร์มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะเนื้อหาในหลักสูตรตั้งแต่ต้นแล้วว่าต้องเรียนเกี่ยวกับอะไร ต้องเตรียมตัวอย่างไร สำเร็จการศึกษาแล้วสามารถประกอบอาชีพได้บ้าง เป็นต้น ดังนั้นจึงสามารถจัดการตนเองและเตรียมความพร้อมของตนเองก่อนการเข้าเรียนในสาขานี้ แต่อาจไม่เข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนการสอนและลักษณะรายวิชาอย่างละเอียด จึงมีการรับรู้ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาข้อมูลพบว่า นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์มีการรับรู้ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนมากที่สุด ในเรื่องการพูดคุยกันในเวลาเรียนกับเพื่อน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63) อาจเนื่องมาจากเป็นธรรมชาติของผู้เรียน ซึ่งเป็นสัตว์สังคม มีการรวมกลุ่มกัน ดังนั้นจึงมีเรื่องพูดคุยสนทนากันอย่างหลากหลาย ส่งผลให้ขาดสมาธิในการเรียน และการทำความเข้าใจเนื้อหาที่อาจารย์ผู้สอนกำลังบรรยาย ไม่สามารถประติดประต่อเนื้อหาก่อนและหลังได้ และไม่กล้าที่จะถามผู้สอน อีกทั้งเนื้อหาในรายวิชานิติศาสตร์ ส่วนใหญ่แล้วเป็นเนื้อหาที่ต้องอาศัยการท่องจำ การตีความ และการฝึกวิเคราะห์ ดังนั้นหากไม่ตั้งใจฟังและต่อยอดการคิดวิเคราะห์ ก็จะส่งผลให้ไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างเข้าใจและลึกซึ้ง รองลงมาคือ การไม่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามกำหนด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61) อาจเนื่องมาจากในการศึกษาระดับอุดมศึกษา ส่วนใหญ่นักศึกษาต้องปรับตัวเข้าสู่การเรียนในรูปแบบใหม่ที่แตกต่างจากในระดับมัธยมศึกษา

การมอบหมายงานส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การนำเสนองาน การทำภาระงานตามที่คุณสอนมอบหมายและ ออกแบบในรายวิชา ประกอบกับภาระงานและกิจกรรมที่นักศึกษาปีที่ 1 ต้องเข้าร่วมมีค่อนข้างมาก ส่งผลให้เกิดปัญหาในการ ปรับตัว การจัดแบ่งเวลา การลำดับความสำคัญก่อนหลังของการทำงานที่ได้รับมอบหมายและกิจกรรมนอกเวลาเรียน ทำให้ นักศึกษาอาจรู้สึกว่ามีเวลาไม่เพียงพอในการจัดการงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ ซึ่งเหล่านี้อาจเป็นผลจากลักษณะนิสัย ส่วนตัวของผู้เรียนแต่ละคนที่แตกต่างกัน บางคนมีทักษะการจัดการจัดสรรเวลา รู้จักบริหารและมีความรับผิดชอบ ขยันและ กระตือรือร้น ในทางตรงกันข้าม นักศึกษาบางคนถ้าไม่ถึงกำหนดส่งงานก็ไม่กระตือรือร้นทำงานที่ได้รับมอบหมาย หรือเมื่อถึง กำหนดส่งงานก็ค้างส่งงาน หรือทำงานคุณภาพต่ำส่ง

6.2 จากการศึกษาพบว่า ลักษณะส่วนบุคคล การรับรู้ความสามารถของตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ปัญหาและอุปสรรคในการเรียน อาจเนื่องมาจาก มีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรนิติศาสตร์ ที่มีนัยสำคัญกว่าตัวแปรในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพในการใฝ่ ใฝ่เรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ระดับความรู้หรือความสามารถทางสติปัญญาของนักศึกษา อัตลักษณ์ของผู้เรียนในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ความสามารถในการใช้ภาษาของนักศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักศึกษามุสลิมที่ใช้ภาษามลายูถิ่นในการ สื่อสารเป็นหลัก กลายเป็นขีดจำกัดในเข้าใจและตีความภาษาไทย โดยเฉพาะในรายวิชานิติศาสตร์ ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมี ความเข้าใจทางภาษาเป็นอย่างดี เพื่อการตีความ การวิเคราะห์กรณีศึกษา และข้อประเด็นทางกฎหมายต่าง ๆ รวมถึง ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของผู้สอน การปรับตัวต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ต่างไปจากการเรียนระดับ มัธยมศึกษา การไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่ รุ่นน้อง และอาจารย์ มีความห่างเหิน ไม่มีผู้แนะนำการเรียนและการปรับตัว และสิ่งแวดล้อมในการเรียน เช่น ห้องเรียนรวม สภาพอากาศไม่ถ่ายเท เป็นต้น ซึ่งเหล่านี้อาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรนิติศาสตร์ ซึ่ง สอดคล้องกับบทความวิจัยของ จันทรา อัยเอ็ง (2558: 209) ที่กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของผู้เรียนว่าเกี่ยวกับ กับพื้นฐานความรู้เดิมของนักศึกษา การปรับตัวจากการเรียนการสอนที่ต่างจากเดิม นักศึกษาไม่ตั้งใจเรียน ไม่มีความ กระตือรือร้น และการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์

6.3 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการเรียน

จากข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของนักศึกษาปีที่ 1 หลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา สามารถอภิปรายดังนี้

6.3.1 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนในระดับประธานหลักสูตร กล่าวคือ ในด้านเกณฑ์การรับรอง จากสภาวิชาชีพ อาจเนื่องมาจาก หลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต เป็นหลักสูตรวิชาชีพที่ต้องผ่านการรับรองจากสภาวิชาชีพชั้นสูง ส่งผลให้มีเกณฑ์การประเมินคุณภาพจำนวนมาก โดยเกณฑ์หนึ่งที่เป็นปัญหาคือ การมีอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมาย มาบรรยายให้ความรู้แก่นักศึกษา ซึ่งอาจารย์จากส่วนกลางยังคงหวัดไหวกับสถานการณ์ความไม่สงบ จึงจำเป็นต้องเชิญ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายในพื้นที่มาบรรยายให้ความรู้แทน ในด้านของอาคารสถานที่ อาจเนื่องมาจาก มีการเปิดรับ นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์เป็นจำนวนมาก ซึ่งผลให้ทางมหาวิทยาลัยไม่สามารถจัดห้องเรียนขนาดใหญ่เพื่อรองรับนักศึกษา กลุ่มใหญ่ได้ อีกทั้งการเรียนการสอนนักศึกษาเป็นกลุ่มใหญ่ จะส่งผลให้ความสามารถในการเรียนรู้และรับรู้ของผู้เรียนลด ประสิทธิภาพลง ในด้านความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษา อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาส่วนใหญ่ที่ศึกษาใน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาเป็นนักศึกษามุสลิม ใช้ภาษามลายูถิ่นในการสื่อสารเป็นหลัก ดังนั้นจึงมีปัญหาในการสื่อสารและใช้ ภาษาไทยในการฟัง พูด ขาดทักษะการเข้าใจ แปลความ และการตีความที่ถูกต้อง ประกอบกับบริบทในรายวิชากฎหมาย ซึ่งจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนนักศึกษาบางส่วนยังมีปัญหาการปรับตัวใน

การเรียนรายวิชาหลักสูตรนิติศาสตร์ ซึ่งต้องเรียนรู้ข้อเท็จจริงประกอบข้อกฎหมาย อันเป็นตรรกะที่ผู้ศึกษากฎหมาย จำเป็นต้องใช้ในการเรียนหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต

6.3.2 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนในระดับตัวแทนอาจารย์ประจำหลักสูตร กล่าวคือ นักศึกษามี ปัญหาการปรับตัวในการเรียนระบบเลคเชอร์ (Lecture) อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาเพิ่งเข้ามาเรียนในรั้วมหาวิทยาลัย ซึ่งแต่ เดิมระบบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนแบบบอกจุด มีผู้สอนคอยจ้ำจี้จ้ำไช แต่เมื่อมาอยู่ในรั้ว มหาวิทยาลัย นักศึกษาจะต้องรับผิดชอบทุกเรื่องด้วยตนเอง ในด้านการขาดทักษะการท่องจำและการวิเคราะห์ กล่าวคือ ในรายวิชาทางด้านกฎหมาย นักศึกษาจำเป็นต้องท่องจำข้อกฎหมาย รวมถึงสามารถตีความและวิเคราะห์ข้อกฎหมายได้อย่าง แม่นยำและชัดเจน แต่ด้วยนักศึกษาขาดทักษะทางภาษาไทย อันเป็นผลมาจากบริบทของนักศึกษาในพื้นที่ที่ครอบครัวใช้ภาษา มลายูถิ่นเป็นภาษาหลักในการสื่อสาร ในด้านของการขาดระเบียบวินัย อาจเนื่องมาจาก เมื่อเรียนในระดับอุดมศึกษา ห่างจาก ครอบครัวมาอยู่หอพัก ชีวิตเป็นอิสระ ห่างจากการควบคุม จึงเข้าเรียนสาย ไม่เข้าเรียนบ้าง เนื่องจากความเกียจคร้าน เป็นต้น

6.3.3 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนในระดับตัวแทนนักศึกษา กล่าวคือ ในด้านการสอนไม่ตรง เนื้อหารายวิชา อาจเนื่องมาจาก ผู้สอนยกตัวอย่างเหตุการณ์ / สถานการณ์แต่อาจไม่สามารถเชื่อมโยงให้นักศึกษาเห็นภาพ ตามได้อย่างชัดเจน ทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกว่าสอนไม่ตรงตามเนื้อหา ในด้านการเข้าสอนไม่ตรงเวลา อาจเนื่องมาจาก ความบกพร่องด้านการมีวินัยในตนเองของผู้สอน หรือเป็นเพราะอาจารย์มหาวิทยาลัยมีภาระงานอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น การ ประชุม เป็นต้น ส่งผลให้การเข้าชั้นไม่ตรงเวลา และไม่ได้แจ้งประสานผู้เรียนล่วงหน้า ในด้านสภาพห้องเรียนไม่เอื้อต่อการ เรียนรู้ อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ เป็นนักศึกษาในกลุ่มใหญ่ ดังนั้นการหาห้องเรียนที่เป็นห้องใหญ่และมี บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้จึงยาก และการเรียนห้องเรียนรวมยังส่งผลให้นักศึกษาไม่สามารถรับรู้และเรียนรู้ได้เต็ม ประสิทธิภาพ ผู้สอนไม่สามารถดูแลผู้เรียนได้ทั่วถึง ในด้านการจัดระบบตัวนักศึกษา อาจเนื่องมาจาก รายวิชาด้านกฎหมาย ค่อนข้างยาก ต้องอาศัยการท่องจำ การตีความ และการวิเคราะห์อย่างแม่นยำ ดังนั้นปัญหาและอุปสรรคในการเรียนก็คือ การ ไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาในรายวิชาได้อย่างลึกซึ้ง การตีความที่สอนน้องหรืออาจารย์สอนลูกศิษย์ในช่วงหลังเวลาเรียนจึงเป็น ความต้องการของนักศึกษาที่คาดหวังว่าจะช่วยพัฒนาและลดปัญหาและอุปสรรคในการเรียนได้ และในด้านความรู้พื้นฐานของ ตนเอง อาจเนื่องมาจาก นักศึกษามีความรู้เดิมไม่เพียงพอต่อการเรียนในหลักสูตรนิติศาสตร์

จากข้างต้น สามารถวิเคราะห์และอภิปรายผลโดยสรุปว่าปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของนักศึกษาปีที่ 1 หลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา คือ การขาดทักษะในการปรับตัวในด้านการเรียนในระบบอุดมศึกษา และการปรับตัวในรั้วมหาวิทยาลัย การขาดทักษะทางภาษาไทยที่จะใช้ต่อยอดในกระบวนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทางด้านกฎหมาย การขาดทักษะการท่องจำ การตีความ การคิดวิเคราะห์ การพัฒนาการเห็นคุณค่าและ การสร้างระเบียบวินัยในตนเอง และการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ควรเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างหรือเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของ นักศึกษา ในการทราบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในแต่ละกลุ่มตัวอย่างนั้นมีลักษณะเหมือนหรือต่างกันอย่างไร อันจะได้ เกิดแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

7.2 ควรศึกษาให้ครบถ้วนตัวแปรปัจจัยที่อาจจะส่งผลต่อการรับรู้ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของนักศึกษา กล่าวคือ ศึกษาให้ครอบคลุมบริบทของสิ่งที่อาจเป็นปัญหาและอุปสรรค และยังได้ทราบถึงแนวทางในการจัดการ ส่งเสริมที่ถูกต้อง เหมาะสม

8. เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา สารทอง. (2557). การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะข้อมูลทั่วไป การเห็นคุณค่าในตัวเอง และแรง จูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ใน นักศึกษาสายอาชีพ และนักเรียนสายสามัญ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาสุขภาพจิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทร์หา อ้อยเอ็ง. (2558). “ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง”. วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร ฉบับพิเศษ (หน้า 206 – 212), การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 5.
- เต็มศักดิ์ คทวนิช. (2546). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- สุพรรณิ คำนันท์. (2552). ผลของการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้แนวทางการเรียนรู้แบบค้นพบด้วยวิธีอุปนัยและ นิรนัยที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับ ความสามารถทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่างกัน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาโสตทัศน ศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2548). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bandura, A. (1986). Albert Bandura and Self-Efficacy. Self-Efficacy. Retrieved September 10, 2016, from www.emory.edu/EDUCATION/mfp/efficacy.html
- Krejcie, R. V. and D. W. Morgan. 1970. “Determining sample size for research activities.” Educational and Psychological Measurement 30: 607-610. อ้างใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรม ศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.